

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4CoR/9/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1517217789
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Pastieriková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1517217789.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Tatiány Pastierikovej a členiek senátu JUDr. Eleny Kúšovej a JUDr. Dany Šiffalovič, v spore žalobcu: U. Y., M.. XX.XX.XXXX, Q. J.M. XXXXX/XX, XXX XX Q., zast. Advokátska kancelária JURIKA & KELTOŠ, s. r. o., Mickiewiczova 2, 811 07 Bratislava, IČO: 35 951 087, proti žalovanému: CRN1, zspo, v likvidácii, Miletičova 550/1, 821 08 Bratislava, IČO: 50 892 525, zast. Advokátska kancelária JUDr. Peter Bartoš, s. r. o., Martina Granca 3618/44, 841 02 Bratislava, IČO: 52 262 821, o zrušení rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V č.k. 29Cr/52/2017-222 zo dňa 16. septembra 2020 v spojení s opravným uznesením č.k. 29Cr/52/2017-301 zo dňa 25.05.2022, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava V č.k. 29Cr/52/2017-222 zo dňa 16. septembra 2020 v spojení s opravným uznesením č.k. 29Cr/52/2017-301 zo dňa 25.05.2022 p o t v r d z u j e .

Žalovaný má nárok proti žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej aj „súd“) prvým výrokom zamietol žalobu. Druhým výrokom určil, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Svoje rozhodnutie právne posúdil s poukazom na ust. § 40 ods. 1, 2, 3 a 4, § 41, § 50 ods. 2, § 21 ods. 1, 2 a 4, § 4 ods. 7, § 1 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoR“), § 76, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, § 255 ods. 2, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 135a ods. 1, 2, 3 a 5 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“).

2. V rozhodnutí uviedol, že žalobou podanou dňa 15.12.2017 sa žalobca domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku rozhodcovského súdu ROYAL DEVELOPMENT - RSRD, zspo (ďalej len „rozhodcovský súd“), ad hoc rozhodcu Ing. Miloša Valacha, zo dňa 17.10.2017 sp. zn. RD/132/2017, ktorým rozhodcovský súd žalobe žalovaného (v rozhodcovskom konaní v pozícii žalobcu) v celom rozsahu vyhovel a žalobcu (v rozhodcovskom konaní v pozícii žalovaného v 1. rade) a L. Z. pozícii žalovaného v 2. rade, ako bývalých konateľov spoločnosti STONED spol. s r.o., spoločne a nerozdielne zaviazal v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozhodcovského rozsudku uhradiť žalovanému (v rozhodcovskom konaní v pozícii žalobcu) dlžnú sumu vyplývajúcu z náhrady škody v sume 922,12 eur s príslušenstvom, trovy právneho zastúpenia a náhradu trov rozhodcovského konania (ďalej len „rozsudok“). Rozsudok bol žalobcovi prostredníctvom jeho právneho zástupcu doručený dňa 19.10.2017.

3. Súd uviedol, že žalobca podal na rozhodcovský súd voči žalovaným, ako bývalým konateľom spoločnosti STONED, spol. s r.o., podľa § 135a ods. 5 ObZ žalobu o náhradu škody, ktorou sa domáhal zaplatenia 922,12 eur s príslušenstvom. Žalovaný v 1. rade (v tomto konaní žalobca) sa prostredníctvom advokáta k žalobe vyjadril v žalobnej odpovedi a vzniesol námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu z dôvodu neexistencie platnej rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi nimi a žalovaným, resp. právnym predchodcom žalovaného, ako aj medzi spoločnosťou STONED, spol. s r.o. a žalovaným, resp. jeho právnym predchodcom.

4. Ing. Miloš Valach, ad hoc rozhodca, uznesením zo dňa 31.08.2017 rozhodol, že "existuje platná rozhodcovská zmluva v rozsahu podanej žaloby medzi žalobcom a žalovaným v I. rade a žalovaným v II. rade a existuje právny rámec sporu definovaný v § 135a ods. 5 Obchodného zákonníka". Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 14.09.2017. Žalobca v lehote 30 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia nepodal na súd návrh, aby o námietke rozhodol podľa § 21 ods. 4 ZoR.

5. Súd vyslovil právny názor, že právo žalobcu domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodu nedostatku právomoci rozhodcovského súdu nepodaním takéhoto návrhu na súd zaniklo. Nepodanie návrhu na súd spôsobilo preklúziu práva účastníka rozhodcovského konania domáhať sa nedostatku právomoci rozhodcovského súdu v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku a viedlo k tacitnému vzniku rozhodcovskej zmluvy medzi účastníkmi rozhodcovského konania (§ 4 ods. 7 ZoR) z dôvodu, že žalobca rešpektoval rozhodcovské uznesenie a nevyužil možnosť podania návrhu na príslušný súd. Toto uznesenie v dôsledku uplynutia zákonnej 30 dňovej prekluzívnej lehoty nadobudlo účinky rozsúdenej veci (res iudicata) a je záväzné pre všeobecné súdy. Súd teda v zmysle vyššie uvedeného mal za to, že nepodaním návrhu na rozhodnutie o nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, resp. ad hoc rozhodcu došlo k tacitnému uzavretiu rozhodcovskej zmluvy medzi stranami sporu. Poukazujúc na vyššie uvedené, súd žalobu žalobcu na zrušenie rozhodcovského rozsudku zo dňa 17.10.2017 sp. zn. RD/132/2017 ad hoc rozhodcom Ing. Milošom Valachom so sídlom Suľany 243, 951 25 Hruboňovo, zamietol.

6. Žalobca podal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku na súde v zákonnej 60 dňovej lehote, keď rozhodcovský rozsudok bol vydaný dňa 17.10.2017 a žaloba bola podaná dňa 15.12.2017. Včasnosť podania žaloby nebola sporná, keď žalobca žiadne skutkové tvrdenia a dôkazy nenavrhol vo vzťahu k lehote a zároveň žalovaný včasnosť nepopieral a zároveň uviedol, že rozhodcovský rozsudok bol žalobcovi doručený dňa 19.10.2017. Zároveň žalobu podal účastník rozhodcovského konania v postavení žalovaného proti druhému účastníkovi konania - žalobcovi v rozhodcovskom konaní, čím bola daná aktívna aj pasívna legitímácia sporových strán.

7. Žalovaný namietal, že nie je zachovaný okruh účastníkov. Mal za to, že okrem žalobcu musí v konaní vystupovať aj druhý žalovaný z rozhodcovského konania. Mal za to, že sa jedná o nerozlučné spoločenstvo. Súd vyslovil právny názor, že v posudzovanom prípade sa nejedná o útené spoločenstvo (§ 78 CSP). Doplnil, že zároveň sa nejedná ani nerozlučné spoločenstvo (§ 77 CSP), ktoré je také procesné spoločenstvo, kde úkony jedného subjektu spoločenstva v zásade zaväzujú každý ďalší subjekt, ktorý je členom procesného spoločenstva.

8. Uviedol, že ZoR v ustanovení § 40 ods. 1 neuvádza, že účastníkom konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku musia byť všetci tí, ktorí boli účastníkmi rozhodcovského konania. Toto ustanovenie uvádza, že ide o žalobu účastníka rozhodcovského konania podanú proti druhému účastníkovi rozhodcovského konania. Zároveň samotný zákon pripúšťa možnosť, kedy súd zruší rozhodcovský rozsudok len v dotknutej časti (§ 40 ods. 1 písm. a) bod 3 ZoR.) A aj v prípade pokračovania po zrušení rozhodcovského rozsudku podľa § 43 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z. súd by pokračoval v zrušenom rozsahu podľa žaloby, teda vo vzťahu k žalobcovi v 1. rade.

9. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý uviedol, že odvolanie podáva v celom rozsahu a z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP. Uviedol, že so závermi súdu prvej inštancie nie je možné súhlasiť, pretože nemajú oporu v ZoR ani CSP, ako ani v akýchkoľvek iných právnych predpisoch Slovenskej republiky.

Napriek skutočnosti, že odôvodnenie rozsudku má 18 strán, jeho obsah je v prevažnej miere tvorený citáciou žaloby a následných vyjadrení žalovaného a žalobcu (body 1. až 33.), citáciou zákonných

ustanovení (body 34. až 43.), avšak bez uvedenia akejkoľvek spojitosti a súvislosti s právnym záverom vyjadreným súdom v bodoch 47., 48. a 49. odôvodnenia rozsudku. Vydaním rozsudku došlo zo strany súdu k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces, namietal, že súd len stroho, bez akéhokoľvek vysvetlenia, zdôvodnenia, resp. podloženia konkrétnym zákonným ustanovením konštatoval, že nepodanie návrhu na súd podľa § 21 ods. 4 ZoR spôsobilo preklúziu práva účastníka rozhodcovského konania domáhať sa nedostatku právomoci rozhodcovského súdu v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku (bod 47.).

Vyslovil právny názor, že ZoR pritom jednoznačne v § 40 ods. 1 písm. a) bod 3. priznáva účastníkovi rozhodcovského konania právo podať proti druhému účastníkovi rozhodcovského konania žalobu na súd na zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu, ak sa rozhodcovským rozsudkom rozhodol spor, pre ktorý nebola uzatvorená rozhodcovská zmluva, alebo ktorý nie je v medziach rozhodcovskej doložky, alebo že rozsudok prekračuje dosah dohovoru o rozhodcovi alebo dosah rozhodcovskej doložky, t.j. z dôvodu nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, pričom jedinou podmienkou, ktorú pre uplatnenie tohto práva zákon v ods. 4 § 40 ZoR stanovuje, je namietanie tejto skutočnosti v konaní pred rozhodcovským súdom v lehote na to ustanovenej, a nie podanie návrhu na súd na rozhodnutie o námietke, ako mylne a zavádzajúco interpretuje súd prvej inštancie [na dôvody zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa odseku 1 písm. a) súd neprihliadne, ak ich účastník nenamietal v konaní pred rozhodcovským súdom v lehote na to ustanovenej, inak bez zbytočného odkladu]. Poukázal na ust. § 21 ods. 2 ZoR.

Uviedol, že v posudzovanej veci je nesporné, že žalobca námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu (ad hoc rozhodcu Ing. Miloša Valacha) z dôvodu neexistencie, resp. neplatnosti rozhodcovskej zmluvy v rozhodcovskom konaní vedenom rozhodcovským súdom ROYAL DEVELOPMENT - RSRD, zppo, ad hoc rozhodcom Ing. Milošom Valachom, pod sp. zn. RD/132/2017 riadne a včas uplatnil. Tým ostalo žalobcovi právo podať žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku sp. zn. RD/132/2017 zo dňa 17.10.2017 z dôvodu podľa § 40 ods. 1 písm. a) bod 3 ZoR bez akýchkoľvek pochyb zachované.

Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3MOBdo/5/2013, z ktorého je zrejmé, že názor súdu prvej inštancie je nesprávny, nemajúci oporu v zákone.

Namietal, že súd v rozsudku (bod 47. odôvodnenia) ďalej konštatoval, že uznesenie rozhodcovského súdu, ktorým rozhodol o svojej právomoci, v dôsledku uplynutia zákonnej 30 dňovej prekluzívnej lehoty nadobudlo účinky rozsúdenej veci (res iudicata) a je záväzná pre všeobecné súdy. Ani v tomto prípade súd nešpecifikoval, na základe akých zákonných ustanovení dospel k predmetnému záveru. Rozhodcovské uznesenie rozhodcovského súdu ROYAL DEVELOPMENT - RSRD, zppo, ad hoc rozhodcu Ing. Miloša Valacha, sp. zn. RD/132/2017 zo dňa 31.08.2017 bolo žalobcovi doručené dňa 06.09.2017; právoplatnosť a vykonateľnosť nadobudlo dňa 14.09.2017. Podľa názoru súdu uplynutím 30 dní od jeho doručenia žalobcovi, t.j. dňom 06.10.2017, po 22 dňoch odo dňa nadobudnutia právoplatnosti a vykonateľnosti, nadobudlo aj účinky rozsúdenej veci a je pre súd záväzná. Tento záver súdu považuje za absurdný. Uznesenie rozhodcovského súdu o jeho právomoci s ohľadom na existujúcu právnu úpravu rozhodcovského konania a civilného sporového konania nepredstavuje a nemôže predstavovať rozhodnutie s účinkami „res iudicata“ pre všeobecný súd. Za rozhodnutie s účinkami rozsúdenej veci vo vzťahu k posúdeniu právomoci rozhodcovského súdu by bolo možné v rámci konania o žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku považovať výlučne predchádzajúce rozhodnutie konajúceho (všeobecného) súdu o námietke (pokiaľ by bolo toto konanie pred podaním žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku vedené). V takom prípade by súd v rámci konania o žalobe právomoc rozhodcovského súdu neposudzoval, keďže o nej už v súvislosti s rovnakým rozhodcovským konaním rozhodol. Avšak v prípade, ak účastník rozhodcovského konania nevyužil možnosť podať na súd návrh na rozhodnutie o námietke, ale námietku nedostatku právomoci rozhodcovského konania z dôvodu neexistencie alebo neplatnosti rozhodcovskej zmluvy v rozhodcovskom konaní včas uplatnil (čím naplnil zákonom stanovenú podmienku na uplatnenie práva podať na súd žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku), bude všeobecný súd konajúci o žalobe v rámci konania otázku právomoci rozhodcovského súdu posudzovať, bez ohľadu na existenciu právoplatného uznesenia rozhodcovského súdu o jeho právomoci a márnom uplynutí lehoty podľa § 21 ods. 4 ZoR. Analogicky poukázal na ust. § 365 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého je odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu

uvedenú v odseku 1 § 365 CSP, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Tým, že ZoR v § 40 výslovne a jednoznačne priznáva účastníkovi rozhodcovského konania možnosť dožadovať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodu nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, ak námietku v rozhodcovskom konaní uplatnil, a nie, ak podal na súd návrh na rozhodnutie o námietke („námietal vadu rozhodcovského uznesenia“), je nepochybne preukázané, že uznesenie rozhodcovského súdu o jeho právomoci nie je pre všeobecný súd záväzná. „Vadu“ tohto rozhodcovského uznesenia - t.j. otázku právomoci rozhodcovského súdu - je všeobecný súd oprávnený a povinný posudzovať v rámci konania o žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku (samozrejme za podmienky, ak účastník námietku pri prvom úkone v rozhodcovskom konaní uplatnil).

Súd prvej inštancie ďalej dospel k záveru, že nepodaním návrhu na rozhodnutie o nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, resp. ad hoc rozhodcu došlo k tacitnému uzavretiu rozhodcovskej zmluvy medzi stranami sporu - účastníkmi rozhodcovského konania (podľa § 4 ods. 7 ZoR). V konaní pred súdom, ako ani v rozhodcovskom konaní vedenom rozhodcovským súdom ROYAL DEVELOPMENT - RSRD, zspo, ad hoc rozhodcom Ing. Milošom Valachom, pod sp. zn. RD/132/2017 nebolo sporné, že žalobca ako žalovaný v rozhodcovskom konaní v žalobnej odpovedi zo dňa 04.08.2017 neexistenciu rozhodcovskej zmluvy namietal. S ohľadom na uvedené považuje preto za nepochybné, že k uzatvoreniu rozhodcovskej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným podľa § 4 ods. 7 ZoR neprišlo. Uviedol, že napriek jednoznačnému zneniu ust. § 4 ods. 7 ZoR súd bez akéhokoľvek právne relevantného zdôvodnenia dospel k absolútne nezmyselnému záveru, že za namietnutie existencie rozhodcovskej zmluvy sa nepovažuje uskutočnenie tejto námietky v žalobnej odpovedi ako prvom úkone vo veci samej v rámci rozhodcovského konania, ale až podanie návrhu na súd podľa ust. § 21 ods. 4 ZoR.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že súd žalobu žalobcu zamietol, nakoľko dospel k záveru, že nepodaním návrhu na súd podľa § 21 ods. 4 ZoR, zo strany žalobcu došlo k zániku práva žalobcu domáhať sa na súde zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa ust. § 40 ods. 1 písm. a) bod 3. ZoR a súčasne k tacitnému uzatvoreniu rozhodcovskej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným.

Z logického aj gramatického výkladu príslušných ustanovení ZoR je pritom bez akýchkoľvek pochyb zrejmé, že jedinou relevantnou podmienkou pre zachovanie práva žalobcu na podanie žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa ust. § 40 ods. 1 písm. a) bod 3. ZoR je uplatnenie námietky nedostatku právomoci rozhodcovského súdu z dôvodu neexistencie alebo neplatnosti rozhodcovskej zmluvy v rozhodcovskom konaní v rámci prvého úkonu vo veci samej - v žalobnej odpovedi, ktorú žalobca riadne splnil. Vzhľadom na včasné podanie predmetnej námietky zo strany žalobcu nie je možné ani rozhodcovskú zmluvu pre konanie pred rozhodcovským súdom ROYAL DEVELOPMENT - RSRD, zspo, ad hoc rozhodcom Ing. Milošom Valachom, pod sp. zn. RD/132/2017, považovať medzi žalobcom a žalovaným za písomne uzatvorenú.

Vzhľadom na uvedené má za to, že odvolaním napadnutý rozsudok je nesprávny, vychádzajúci z nesprávneho právneho posúdenia veci. S poukazom na uvedené žiadal, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. rozsudok zmenil tak, že rozhodcovský rozsudok rozhodcovského súdu ROYAL DEVELOPMENT - RSRD, zspo, ad hoc rozhodcu Ing. Miloša Valacha, zo dňa 17.10.2017, sp. zn. RD/132/2017 sa ruší a žalobcovi sa priznáva nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

10. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že rozhodcovské konanie sp. zn. RD/132/2017 bolo legitímne rozhodcovské konanie v zmysle aplikácie ZoR voči štatutárovi spoločnosti dlžníka v situácii, kedy si veriteľ nedokázal vymôcť svoju pohľadávku z majetku spoločnosti dlžníka. Takáto interpretácia a aplikácia rozhodcovskej doložky bola uvedená už v samotnej rozhodcovskej zmluve. Základná právomoc rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní sp. zn. RD/132/2017 vychádzala tiež z princípu prejudiciality z predošlého rozhodcovského konania sp. zn. RD/38/2017 voči spoločnosti dlžníka. Toto rozhodcovské konanie nebolo nijako napadnuté ani v ňom nebola spochybňovaná existencia rozhodcovskej doložky. Medzi žalovaným (ako žalobcom v rozhodcovskom konaní) a žalobcom (ako žalovaným v 1. rade v rozhodcovskom konaní) preukázateľne vznikla tacitná rozhodcovská zmluva nepodaním námietky právomoci voči pozitívnemu rozhodcovskému uzneseniu o právomoci. Žalovaný v 2. rade v rozhodcovskom konaní ani nepodal žiadnu námietku právomoci, čím medzi ním a žalovaným (ako žalobcom v rozhodcovskom konaní) tiež vznikla tacitná

rozhodcovská zmluva. Arbitrabilita rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní sp. zn. RD/132/2017 bola nepochybná a ustálená plne podľa ZoR.

Uviedol, že má k odôvodneniu súdneho rozhodnutia výhradu, a to k ďalšiemu dôvodu, pre ktorý mal súd žalobu žalobcu zamietnuť, a to pre porušenie procesného princípu (nedostatku) aktívnej legitímácie účastníkov súdneho konania, ktorý okruh bol iný, ako bol okruh účastníkov napadnutého rozhodcovského konania. Podľa žalovaného sa jednalo o tak závažné procesné porušenie podmienok konania, že to mal byť ďalší dôvod pre zamietnutie žaloby žalobcu.

Uviedol, že rozhodcovský súd o svojej právomoci podľa § 21 ods. 1 a 4 ZoR rozhodol rozhodcovským uznesením sp. zn. RD/132/2017 zo dňa 31.08.2017. Ani jeden zo žalovaných v rozhodcovskom konaní sp. zn. RD/132/2017 v zákonnej lehote 30 dní od prevzatia pozitívneho rozhodcovského uznesenia o právomoci nepodalí námietku - žalobu na kauzálne príslušný súd podľa § 21 ods. 4 ZoR. Rozhodcovské uznesenie o právomoci sp. zn. RD/132/2017 zo dňa 31.08.2017 je záväzné, právoplatné a vykonateľné. Týmto rozhodnutím rozhodcovského súdu je plne viazaný aj súd. Otázka právomoci rozhodcovského súdu už nemôže byť predmetom súdneho konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Pozitívne uznesenie o právomoci má účinky res iudicata. Otázka existencie právomoci rozhodcovského súdu je teda rozsúdenou otázkou. Rozhodnutie rozhodcovského súdu o tejto otázke je záväzné aj pre všeobecné súdy. Ak namietajúci účastník proti rozhodcovskému uzneseniu potvrdzujúcemu právomoc nepodá návrh na súd, nemôže sa nedostatku rozhodcovskej právomoci domáhať v neskoršej žalobe podľa § 40 ZoR. Zmeškanie podania žaloby podľa § 21 ods. 4 ZoR má teda podobné prekluzívne účinky, ako nenamietanie právomoci v lehote podľa § 21 ods. 2 ZoR. Poukázal na: Gyárfáš, J. - Števček, M. a kol. Zákon o rozhodcovskom konaní. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 314 - 315.

Pod pojmom nepodanie námietky je rovnako definované aj nepodanie námietky voči pozitívnemu rozhodcovskému uzneseniu o právomoci podľa § 21 ods. 4 ZoR na príslušný súd, čím pozitívne uznesenie o právomoci nadobudne podľa § 38 ods. 2 v spojení s § 35 účinky res iudicata a je záväzné aj pre všeobecné súdy. Okrem vzniku preklúzie námietky v žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku v takom prípade dochádza zároveň k tacitnému vzniku rozhodcovskej zmluvy. Zmeškanie podania žaloby podľa § 21 ods. 4 ZoR má teda podobné prekluzívne účinky ako nenamietanie právomoci v lehote podľa § 21 ods. 2 ZoR.

Poukázal tiež na Gyárfáš, J. - Števček, M. a kol. Zákon o rozhodcovskom konaní. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 510. Podľa teórie civilného práva procesného patrí prekážka rozsúdenej veci res iudicata k negatívnym procesným podmienkam. Prekážku rozsúdenej veci môže predstavovať aj právoplatné procesné rozhodnutie. Vo väzbe na vyššie uvedené by nerešpektovanie rozhodcovského uznesenia o právomoci sp. zn. RD/132/2017 zo dňa 31.08.2017 súdom prvej inštancie v konaní sp. zn. 29Cr/52/2017 ako veci právoplatne rozhodnutej zakladalo vadu konania na súde prvej inštancie.

Poukázal na judikatúru: R 40/2013; uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.09.2012 sp. zn. 2 Cdo 71/2012.

Uviedol, že existencia právomoci rozhodcovského súdu rozhodcu Ing. Miloša Valacha v rozhodcovskom konaní sp. zn. RD/132/2017 je už vecou rozhodnutou rozhodcovským uznesením sp. zn. RD/132/2017 zo dňa 31.08.2017 v súlade s § 21 ods. 1 ZoR. Žalobca toto pozitívne rozhodcovské uznesenie o právomoci nenapadol na príslušnom súde podľa § 21 ods. 4 zákona č. 244/2002 Z. z.. Týmto procesným stavom je otázka právomoci rozhodcovského súdu už vecou rozhodnutou res iudicata. Prišlo k tzv. tacitnému vzniku rozhodcovskej zmluvy aj podľa § 4 ods. 7 ZoR.

Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3CoR/4/2018; uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3CoR/1/2016 str. 2; uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3CoR/4/2016; rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 20Cb/32/2014; rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 23Cb/160/2015; uznesenie Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 23Cr/1/2017; uznesenie Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 23Cr/10/2016; uznesenie Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 23Cr/18/2015.

Záverom navrhol, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, a aby zaviazal žalobcu na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

11. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý nad rámec už uvedeného doplnil, že ZoR vo svojom ustanovení § 4 explicitne vymenúva formy rozhodcovskej zmluvy a spôsob jej uzavretia, pričom v konaní pred súdom prvej inštancie, ako ani v rozhodcovskom konaní vedenom rozhodcovským súdom ROYAL DEVELOPMENT - RSRD, zspo, ad hoc rozhodcom Ing. Milošom Valachom, pod sp. zn. RD/132/2017 nebolo sporné, že žalobca ako žalovaný v rozhodcovskom konaní v žalobnej odpovedi zo dňa 04.08.2017 neexistenciu rozhodcovskej zmluvy namietal, nemohlo dôjsť a nedošlo k uzatvoreniu rozhodcovskej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným podľa § 4 ods. 7 ZoR, ako ani že (ii) zákon č. ZoR jednoznačne v § 40 ods. 1 písm. a) bod 3. priznáva účastníkovi rozhodcovského konania právo podať proti druhému účastníkovi rozhodcovského konania žalobu na súd na zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu, ak sa rozhodcovským rozsudkom rozhodol spor, pre ktorý nebola uzatvorená rozhodcovská zmluva, alebo ktorý nie je v medziach rozhodcovskej doložky, alebo že rozsudok prekračuje dosah dohovoru o rozhodcovi alebo dosah rozhodcovskej doložky, t.j. z dôvodu nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, pričom jedinou podmienkou, ktorú pre uplatnenie tohto práva zákon v ods. 4 § 40 stanovuje, je namietanie tejto skutočnosti v konaní pred rozhodcovským súdom v lehote na to ustanovenej.

Uviedol, že naďalej trvá na podanom odvolaní a v celom rozsahu týmto odkazuje na právnu argumentáciu v ňom uvedenú.

12. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku sp. zn. RD/132/2017 sa už žalobca nemôže domáhať jeho zrušenia pre neexistenciu právomoci rozhodcovského súdu, resp. pre neexistenciu rozhodcovskej zmluvy. Právomoc rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní sp. zn. RD/132/2017 je už vecou rozhodnutou - res iudicata a už nie je možné túto otázku znova otvárať v konaní o žalobe podľa § 40 ods. 1 ZoR.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 8CoSr/2/2020-551 zo dňa 30.03.2021 potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 56Csr/1/2016-416 zo dňa 17.06.2020, ktorým súd zamietol žalobu žalobcu o zrušenie rozhodcovského rozsudku; z hľadiska merita sporu to bola prakticky identická právna, vecná aj procesná situácia, ako je situácia žalovaného, ktorá vyplynula z rozhodcovského konania sp. zn. RD/132/2017, a ktorá je prejednávaná na súde prvej inštancie.

13. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s ust. § 219 ods. 3 CSP oznámený na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Bratislave. Po oboznámení sa s obsahom spisu, procesným postupom súdu prvej inštancie, dôvodmi odvolania žalobcu a vyjadrením žalovaného odvolací súd dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

14. Z odvolaním napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že predmetom veci bolo zrušenie nespotebiteľského rozhodcovského rozsudku sp. zn. RD/132/2017 zo dňa 17.10.2017. Z rozhodnutia je ďalej zrejmé, že nepodanie návrhu na súd podľa § 21 ods. 4 ZoR, spôsobilo preklúziu práva účastníka rozhodcovského konania domáhať sa nedostatku právomoci rozhodcovského súdu v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku. Namietaný okruh účastníkov konania ustálil súd prvej inštancie tak, že sa podľa jeho právneho názoru jedná o procesné spoločenstvo v súlade s ust. § 75 a nasl. CSP.

15. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

16. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

17. V odvolaní žalobca namietal, že závery súdu prvej inštancie nemajú oporu v ZoR, CSP, ako ani v iných predpisoch Slovenskej republiky. Namietal tiež, že obsah rozsudku pre tvorený predovšetkým citáciou žaloby a vyjadrení strán v konaní, ktoré neobsahujú spojitost' s súvislost' s právnym záverom vyjadreným súdom prvej inštancie v odôvodnení rozsudku. Zastáva právny názor, že týmto konaním súdu bolo porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces.

18. Po preskúmaní obsahu spisu a odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolací súd konštatuje, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle 220 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán v prejednávanej spore, výsledky vykonaného dokazovania a uviedol právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný spor a z ktorých vyvodil svoje právne závery.

Zistenia súdu prvej inštancie majú vecné i logické zakotvenie vo vykonaných dôkazoch a prijaté skutkové a právne závery sú odôvodnené zrozumiteľne a v súlade s ustálenou súdnou praxou, pri súčasnom zohľadnení ochrany subjektívneho práva oboch sporových strán, ich rovnosti v uplatnení práv, ochrany ich oprávnenej dôvery v právo, ako i predvídateľnosti súdneho rozhodnutia.

Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správny skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie uplatneného nároku, z pohľadu logiky a argumentačnej súdržnosti nebolo možné odôvodneniu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie vytknúť závažné nedostatky.

Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasne aj právo sporovej strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamena ani to, aby sporová strana bola pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkou a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci samej, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku.

19. K námietke žalobcu, ktorý vytýkal rozhodnutiu, že súd bez vysvetlenia, či zdôvodnenia konštatoval, že nepodanie návrhu na súd podľa § 21 ods. 4 ZoR, spôsobilo preklúziu práva účastníka rozhodcovského konania domáhať sa nedostatku právomoci rozhodcovského súdu v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku, odvolací súd uvádza, že existencia právomoci rozhodcovského súdu - rozhodcu Ing. Miloša Valacha, v rozhodcovskom konaní sp. zn. RD/132/2017, je už vecou rozhodnutou rozhodcovským uznesením sp. zn. RD/132/2017 zo dňa 31.08.2017, v súlade s ust. § 21 ods. 1 ZoR. Odvolací súd považuje za riadne preukázané, že žalobca toto rozhodcovské rozhodnutie - uznesenie o právomoci, nenapadol na príslušnom súde tak, ako to predpokladá ust. § 21 ods. 4 ZoR. Uvedeným konaním prišlo k tzv. tacitnému vzniku rozhodcovskej zmluvy podľa ust. 4 ods. 7 ZoR, tak ako to konštatoval súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí. Odvolací súd zastáva právny názor, že žalobca mal možnosť podať návrh na preskúmanie rozhodcovského konania na súd, túto možnosť však nevyužil. Je potrebné preto vychádzať zo skutočnosti, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá platná rozhodcovská zmluva.

20. Žalobca namietal názor súdu prvej inštancie, ktorý žalobu zamietol z dôvodu, že nepodaním návrhu na súd podľa § 21 ods. 4 ZoR zo strany žalobcu došlo k zániku jeho práva domáhať sa na súde zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa ust. § 40 ods. 1 písm. a) bod 3 ZoR. Odvolací súd uvádza, že konanie podľa § 40 ZoR je civilným sporovým konaním a začína na návrh účastníka rozhodcovského konania. Žalobca mal možnosť podať návrh na preskúmanie rozhodcovského uznesenia súdom, čo však neurobil, a preto je potrebné vychádzať zo skutočnosti, že medzi stranami sporu (resp. účastníkmi rozhodcovského konania) bola platne uzavretá rozhodcovská doložka. Odvolací súd poukazuje na správnosť názoru žalovaného, ktorý uviedol, že žalobca sa už nemôže domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku pre neexistenciu právomoci rozhodcovského súdu, resp. pre neexistenciu rozhodcovskej zmluvy. Právomoc rozhodcovského súdu v zmysle judikatúry predstavuje res iudica, a preto nie je možné túto otázku znova otvárať v konaní o žalobe podľa § 40 ods. 1 ZoR. Odvolací súd zdôrazňuje skutočnosť, že v prípade, ak už o právomoci rozhodcovského súdu bolo právoplatne rozhodnuté v súlade s ust. § 21 ZoR, súd nemôže námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu posudzovať. Neobstojí preto tvrdenie žalobcu, že si riadne splnil svoju povinnosť, keď v žalobnej odpovedi uplatnil námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu z dôvodu neexistencie, resp. neplatnosti rozhodcovskej zmluvy v rámci prvého úkonu vo veci samej.

21. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že zastáva právny názor, že súd mal žalobu zamietnuť aj pre nedostatok aktívnej legitímácie účastníkov konania, ktorý bol iný, ako bol okruh účastníkov napadnutého rozhodcovského konania. Odvolací súd považuje za nesporne zistené, že v Rozhodcovskom rozsudku sp. zn. RD/132/2017 zo dňa 17.10.2017 boli účastníkmi konania žalobca

- CRN1, zzpo, IČO: 50 982 525 a žalovaný 1/ U. Y., M.. XX.XX.XXXX, a žalovaný 2/ L. Z., M.. XX.XX.XXXX. Rovnako tak odvolací súd považuje za nesporné, že v tejto právnej veci je žalobcom U. Y. M.. XX.XX.XXXX, a žalovaný je CRN1, zzpo, IČO: 50 982 525. Súd sa s touto námietkou vysporiadal s poukazom na ust. § 75 a nasl. CSP, t.j. jedná sa o procesné spoločenstvo. Žalovaný sa domnieva, že súd nesprávne interpretoval na danú situáciu CSP, bez korelácie podľa § 2 CSP, kde zákon lex specialis (ZoR), neumožňuje viesť konanie o zrušenie nespotebiteľského rozhodcovského rozsudku v prípade, ak nie sú účastníkmi súdneho konania všetci účastníci napadnutého rozhodcovského konania. O to viac, ak títo boli zviazaní k plneniu spoločne a nerozdielne. Odvolací súd zastáva právny názor, že súd správne posúdil okruh účastníkov tak, že sa jedná o solidárne spoločenstvo v súlade podľa ust. § 76 CSP, a ide o samostatné práva a povinnosti, pričom každý z nich koná sám za seba. Nad rámec uvedeného odvolací súd zastáva právny názor, že táto skutočnosť nie je podstatná pre zamietnutie žaloby tak, ako to urobil súd prvej inštancie, pretože s poukazom na právo žalobcu domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodu nedostatku právomoci rozhodcovského súdu nepodaním návrhu podľa § 21 ods. 4 ZoR, toto právo zaniklo.

22. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

23. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá (nemusí) odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument sporovej strany, z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejme všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07).

24. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník

26. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP. Úspešnému žalovanému odvolací súd priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi, pretože bol v odvolacom konaní plne úspešný. O ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

27. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).